

Jiří Tomek

Kouzelná Oáza

• ILUSTROVAL NIKKARIN •

• Albatros •

Kouzelná oáza

Vyšlo také v tištěné verzi

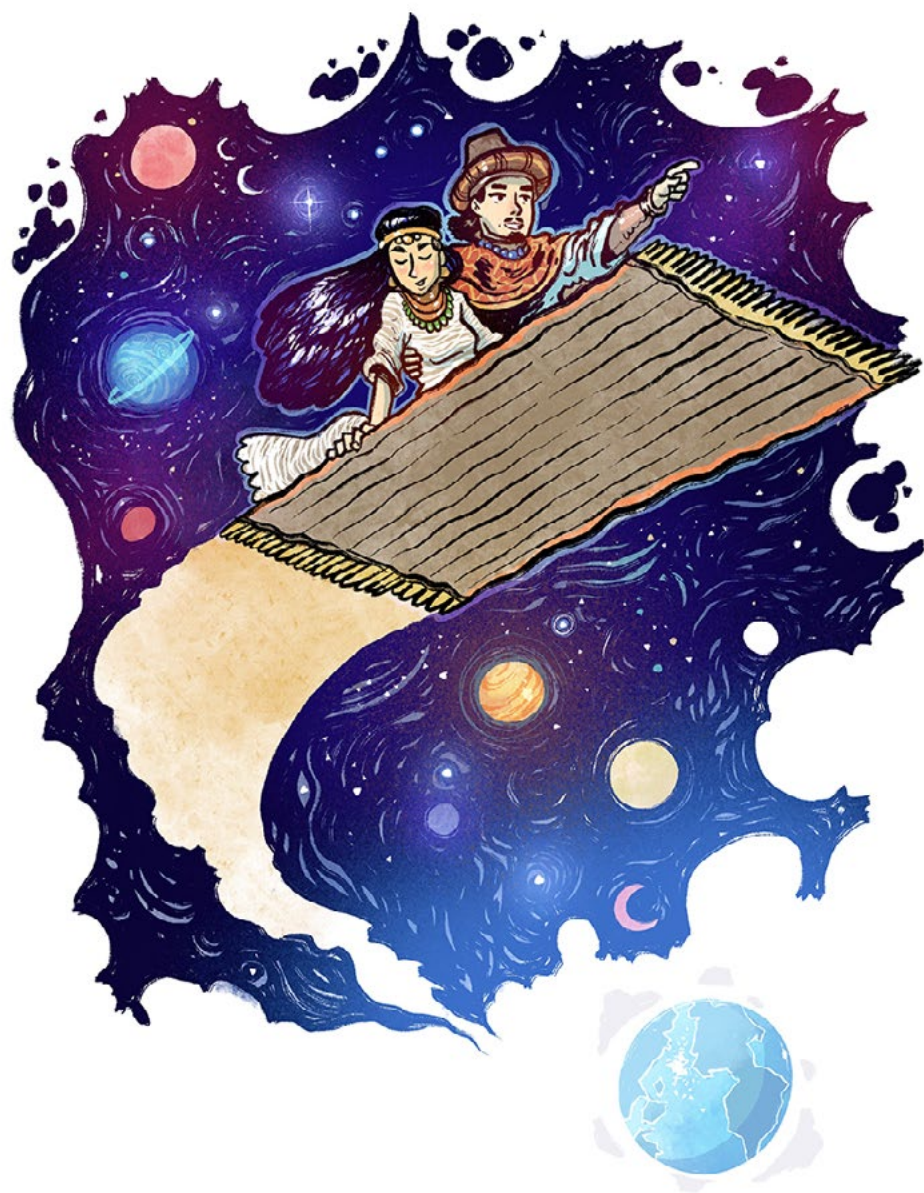
Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Jiří Tomek
Kouzelná oáza – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Jiří Tomek

✦ Kouzelná ✦ Oáza

Jiří Tomek

Kouzelná Oáza

Arabské lidové pohádky

• ILUSTROVAL NIKKARIN •

Albatros

Věnuji svým nejdražším vnoučkám, Sofince a Julince Tomkovým.

Kouzelná oáza

Kouzelná oáza

Lidé v dalekých arabských zemích si dodnes vypravují, že kdysi dávno žili ve starodávném městě Damašku v jednom domku poblíž tržiště dva velcí, věkem velmi staří přátelé, švec Marúf a příštipkář Alí. Spravovali spolu střevíce a vydělávali si tak na skromné živobytí. Lepili kůži, přišívali utržené přezky, záplatovali díry v podešvích a vzpomínali na své ženy, které milovali, než před léty přestala tlouct jejich šlechetná srdce. A někdy si oba příštipkáři při práci i zazpívali:

„Až já umřu, nedejte mě
na hřbitově do hrobu.
Je to příliš vzácné místo
pro mou skromnou osobu.
Až já umřu, zahrabte mě
pod křovíčko na stráni.
V noci mi tam bude slavík
zpívat o milování.“

Jednou, když zase oba přátelé seděli na verpánku a dozpívali oblíbenou píseň, povídá Marúf:

„Víš, Alí, příteli drahý, jsme už oba staří a náš věk má právo na všelijaké vrtochy a rozmary. Kdybych měl u sebe kouzelný prsten a měl bych právo na jediné přáníčko, víš, co bych si přál?“

„To je těžké uhodnout, příteli Marúfe. Ty máš hlavu pořád plnou roztodivných nápadů a nepochopitelných myšlenek,“ odpověděl rozpačitě švec Alí.

„Prstem bych kouzelný prsten přetřel, objevil by se džin a já bych si přál, aby uprostřed pouště, na vrcholku největší duny, rozkvetl nádherný květ, z kterého by se všude kolem šířila náramná vůně.“

„Ale příteli,“ skočil Marúfovi do řeči Alí, „říkáš květ a uprostřed pouště. Kdo to kdy slyšel? Vždyť by ho žár slunce a horký písek ve chvílce sežehl. Jsi opravdu podivín a nenapravitelný snílek, Marúfe.“

„Tu vůni by provázely přelíbezné tóny,“ nedal se odradit Marúf, „a v nesmírném údivu by se tam zastavovali putující karavany s kupci, kočovníci i poutníci cestující do svatého muslimského města Mekky. A všichni by s úžasem naslouchali vyprávěním toho čarokrásného květu.“

„Jakým vyprávěním? Říkáš pěkné nesmysly, Marúfe,“ neudržel se Alí. „Cožpak květ může mluvit, nebo dokonce zpívat?“

„Ale Alí, příteli, co mě pořád vyrušuješ. Buď alespoň chvílku zticha,“ rozzlobil se trochu Marúf. „Řekl jsem přece, že bych měl kouzelný prsten. A taková věcička, jak sám víš, může všechno. Vyčaruje mluvící květ, než bys třikrát ťukl kladívkem.“

„Už jsem zticha, ani nepípnu. Jen si blábol ty své hlouposti. Budu mlčet jako ryba,“ maličko se urazil Alí.

„Představ si, Alí, že by každý kvítek toho čarovného květu za nádherné vůně a líbezných tónů vyprávěl sametovým hlasem jeden neobyčejný příběh.“

„Mlčím jako hrob, nic neříkám,“ zabručel Alí.

„A naši lidé by alespoň na chvíli zapomněli na každodenní útrapy, starosti a lopotnou práci, kterou si musejí vydělávat na skromné živobytí.“

Sotva Marúf domluvil, ozvala se rána, až se ševcovský příbytek zakymácel v základech. Z podlahy se sykotem vystoupil hustý dým,

a když se před zraky přištipkářů oněmělých úžasem rozplynul, vznášela se u stropu záhadná postava se zlatou korunou na hlavě. A její hlas burácel jako rachot hromu:

„Jsem král všech dobrých džinů, mocný Al-Džán. Letěl jsem kolem a vyslechl tvoje přání, šlechtný Marúfe. A protože jsi člověk dobrý a nemyslíš jen na sebe, věz, že ti tvoje zvláštní přání splním. Čarokrásný květ v poušti zasadím, přivedu k němu vláhu podzemních pramenů, vdechnu mu nádhernou vůni a naučím ho zpívat. A rozpálený písek všude kolem proměním ve velkou zelenou zahradu, kouzelnou kvetoucí oázu, s jezírkem a hájem vysokých palm, jež dopřejí poutníkům odpočinek v chladivém stínu. Příběhy však, které bude květ vyprávět, dávám na starost tobě a tvému příteli, ševci Alímu. Při práci si povídejte, co jste neobyčejného vyslechli od rolníků, kupců, řemeslníků, vojáků, vůdců karavan, pasáků skotu, lidí dobrých i od šejdířů a podvodníků. Vyprávějte si všechno, co jste se od nich dozvěděli na tržišti, v lázních, v čajovně, při svatbě i putování karavany. A moji všudypřítomní a neviditelní džinové služebníci donesou ty podivné příběhy ke kouzelnému květu v poušti a vdechnou je do jeho zpívajících kvítků.“

S nesmírným úžasem a s ústy otevřenými dokořán zírali oba přištipkáři na vznášejícího se mocného pána všech džinů a nevěřili svým očím ani uším. A ještě notnou chvíli poté, co se všemocný Al-Džán rozplynul jako jarní mlha nad vodou a odletěl, nikdo neví kam, kroutili ševci Marúf a Alí nevěřicně hlavami.

I stalo se, jak si šlechtný švec Marúf přál, i jak mocný Al-Džán svým džinům přikázal.

A vyrostl na poušti čarokrásný květ.

Jeho krásou se kochal celý lidský svět.

S úžasem líbezným písním naslouchal,

o štěstí snil, šeptal i nahlas rozmlouval.

Krásná Mirjam a princ džinů

Ještě dnes si lidé v Egyptě, Sýrii, Iráku a v dalších arabských zemích vypravují pohádkový příběh, který začíná tím, jak se lovec a dřevorubec dohodli, že si vzájemně vymění živnosti. Lovec dal dřevorubci všechny svoje zbraně a dřevorubec dal lovcovi velblouda, provaz a sekuru.

Lovcova žena však z té výměny velkou radost neměla. Hlavně velbloud jí vadil, protože se o něho musela starat. A tak požádala manžela, aby velblouda prodal nebo utratil. Lovec si ale zvíře oblíbil, a když viděl, že ho má ráda i jejich jediná dcera Mirjam, velbloud v lovcově rodině zůstal.

Mirjam trávila s velbloudem všechnen volný čas. Hrála si s ním, vyprávěla mu o svých starostech i radostech a pořád se dívala do jeho velkých hnědých očí. Ty se jí na zvířeti líbily nejvíc. Velbloud přitom přežvykoval, pokyvoval hlavou a mručel, jako by jí rozuměl.

Jednou, když se Mirjam po obědě ukládala k odpolednímu odpočinku, jak je zvykem v zemích, kde panuje přes den velké horko, podívala se okénkem na přístřeší, v kterém byl její miláček ustájený. S překvapením zjistila, že ze stáje vychází podivná zář. A byla tak silná, že ozařovala celý dvorek.

Mirjam zavolala otce a matku a společně vešli do stáje. K úžasu spatřili, jak velbloud právě vytlačoval z těla obrovský zářící diamant. Těžce oddychoval a námahou poulil oči.

Od onoho dne snášel velbloud každé odpoledne diamant a lovec drahokamy prodával v městě klenotníkům. Brzy se stal nejbohatším člověkem v širém okolí.

Ale když si jednou po obědě přišli rodiče s Mirjam pro nový diamant, začal se velbloud po celém těle chvět a před jejich zraky se pozvolna proměňoval v krásného mládence.

„Jsem princ Marmar,“ představil se ten mladý muž překvapeným rodičům a udivené Mirjam. „A také jsem džin, duch pouště, protože i můj otec, který již není mezi živými, byl džin. Ale matka je ošklivá a zlá gúla, královna všech gúlů a gúlů, nejhroznějších pouštních příšer. Přičarovala mi podobu velblouda, protože jsem jí odporoval a nechtěl ubližovat lidem. Dnes naštěstí její ohavné kouzlo pominulo, a já jsem se vrátil do své pravé podoby. A vězte, že miluji vaši krásnou Mirjam a chtěl bych se s ní oženit.“

Rodiče souhlasili, Mirjam radostí zavýskla a sedm dní nato se konala svatba. Po ní si princ Marmar naložil krásnou ženu na záda a odletěl s ní do pouštní země džinů a gúlů.

„Představuji ti, matko, svoji drahou ženu, krásnou Mirjam,“ řekl princ Marmar, když předstoupili před královnu gúlů.

„Není tvou ženou a nebude jí, dokud já tu svatbu neschválím,“ řekla zlostně královna. „Ta dívka musí teprve dokázat, že si prince džinů a gúlů zaslouží. Do zítřka mi přinese skříňku, která bubnuje a hraje. Jestliže nesplní, co si přeji, zemře.“

„Jak mohu tu věc přinést, když nevím, kde ji najdu a jak vypadá?“ zoufala si ubohá Mirjam, když vyšla s princem z trůnní síně.

„Uklidni se, má milá, pomohu ti,“ chlácholil nešťastnou Mirjam princ Marmar. „Tady máš zlatou obruč. Roztoč ji, pusť ji na zem a jdi za ní. Dovede tě k třem gúlům obryním. A s sebou si vezmi nůžky a velký kus syra. Obryně jsou tak zarostlé, že jim z vlasů trčí jen dlouhé a špičaté nosy. Ještě že neuvidíš jejich hrozné oči. Šilhaly by hla-
dem a ty bys strachem ze sebe nedostala ani slovo. A to by bylo moc

špatné. Obryně by tě snědly, kdyby ses k nim přiblížila a předtím je slušně nepozdravila. Až je pozdravíš, ostříhej jim vlasy a nakrm je sýrem. Pomohou ti, uvidíš.“

Mirjam principi poděkovala, roztočila zlatou obruč, pustila ji na zem a vydala se za ní i s věcmi do pouště. V palčivém slunci a větru se po několika hodinách únavné chůze dostala k prvnímu vysokému kopci písku – duně, na které seděla první obryně. Vypadala přesně tak, jak ji princ Marmar popsal.

„Mír s tebou, matko obryně,“ pozdravila Mirjam obrovitou gúlu.

„Také ti přeji mír,“ odpověděla obryně. „Kdybys mě nepozdravila, jak se sluší, snědla bych tě i s kostmi.“

Mirjam nakrmila obryni sýrem, ostříhala jí vlasy a zeptala se, kde najde skříňku, která bubnuje a hraje.

„Jdi rovně pustinou a za druhou dunou potkáš moji sestru. Je o rok starší. Dobře ji nakrm a pozdrav, jak se na dceru sluší. Třeba ti pomůže a cestu ke skříňce ukáže,“ odpověděla obryně a převalila se na druhý bok.

Mirjam gúle poděkovala, rozloučila se s ní a vydala se dál do pouště. Netrvalo dlouho a spatřila druhou obryni. Ta byla ještě hrozivější než její mladší sestra. Mirjam ji pozdravila, nakrmila a nakonec jí i vlasy ostříhala.

„Pověz mi, prosím, kde najdu skříňku, která bubnuje a hraje,“ požádala Mirjam obryni.

„Za třetí dunou potkáš moji sestru, tu nejstarší. Hezky ji pozdrav a dobře nakrm, jak se na dceru sluší a patří. Třeba ti pomůže a cestu ke skříňce ukáže,“ odpověděla obryně.

Mirjam jí poděkovala, rozloučila se a vydala se k další duně. Na jejím vrcholu seděla nejstarší gúla a mlýnkem mlela mandle. Mirjam ji pozdravila, nakrmila a ostříhala jí vlasy. Potom se zeptala:

„Pověz mi, matko obryně, kde najdu skříňku, která hraje a bubnuje?“

„To já dobře vím, dcero moje,“ řekla obryně. „Zlatá skříňka, která bubnuje a hraje, je tamhle v jeskyni pod černou skálou, kde leží hluboko ve skalní komoře. Stojí na kamenném stole a hlídá ji strašlivý márid, nejhroznější ze všech zlých duchů. Chceš-li mít skříňku, musíš márida zabít.“

„Ale jak mohu já, slabá žena, zabít márida, který je nejhroznější ze zlých džinů?“ zeptala se Mirjam a zachvěla se hrůzou.

„Radím ti, moje dcero, buď odvázná a dobře mysli na to, co děláš,“ řekla obryně. „Projdi celou jeskyní, máridova komora je až na samém jejím konci. Teď zloduch spí. Nesmíš ho však probudit, až vstoupíš. Probudíš-li ho, zahyneš. V koutě komory je truhla, v té truhle dřevěná krabička, v krabičce lahvička, v lahvičce je vrabec a v tom vrabci je máridova duše. Truhlu odemkneš, krabičku vytrhneš víko, lahvičku rozbiješ a vrabce rozmačkáš. Máridova duše vyletí z jeskyně ven a s máridem bude konec. Jestliže ovšem zloducha dřív probudíš, zahyneš ty sama. A modli se, ať se nevrátí máridova matka. Té bys asi neunikla.“

Mirjam matce obryni poděkovala a vydala se k jeskyni. S tlukoucím srdcem vstoupila do temné sluje a bojácně se rozhlédla. V šeru uviděla v jednom koutě psa a v druhém koně. Před psem ležela na zemi otep sena a před koněm byla hromádka kostí. Mirjam vzala seno a položila ho před koně a kosti dala psovi. Kůň spokojeně zaržál, pes radostí zaštěkal a obě zvířata se s chutí pustila do jídla.

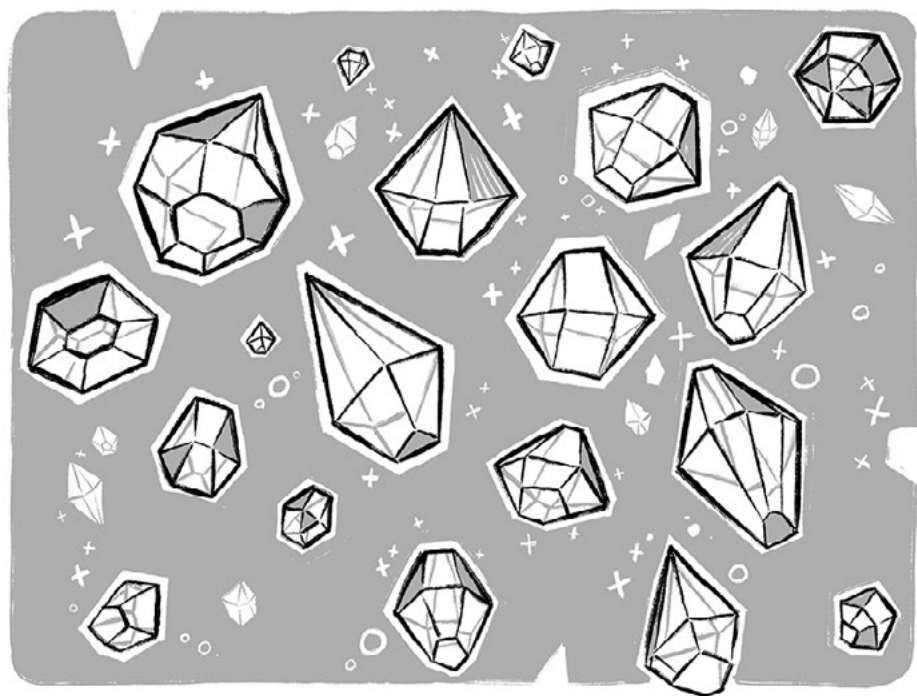
Mirjam prošla dvířky, která byla otevřená, zavřela je za sebou a otevřela jiné, větší dveře, také jimi prošla, ale nechala je otevřené.

Octla se v máridově komoře. V koutě opravdu stála truhla. U kamenného stolu, na kterém se třpytila zlatá skříňka, spal obrovitý márid. Jeho tvář i v spánku byla děsivá a dlouhé ruce s hadími jazyky místo prstů objímaly kouzelnou skříňku. Máridovi zacukala víčka, když Mirjam vstoupila, ale neprobudil se. Dívka chvíli po-

sečkala, pak přistoupila k truhle a začala ji odmykat. Klíč však byl zrezivělý a skřípal. Márid se přetočil na levý bok, ale neprobudil se. Zámek povolil a Mirjam vyňala krabičku. Jak odtrhávala víko, dřevo zapraštělo a márid se převálil na druhý bok, avšak neprobudil se. Mirjam vzala do ruky lahvičku a udeřila jí o stěnu jeskyně. Lahvička se rozbila, sklo se sypalo na kameny a zvonilo. Márid se zhluboka nadechl, zakašlal, ale neprobudil se. A Mirjam stiskla v pěsti vrabce, aby ho rozmačkala. Tu vrabec hrůzou vypískl a promluvil lidskou řečí:

„Nezabíjej mě!“

Mirjam rozevřela pěst. Vtom se márid probudil a natáhl po Mirjam ruku s hadími jazyky. Vrabec rychle otevřel zobáček, vyplivl máridovu duši a ta vylétla jeskyní ven. Máridovi klesla ruka k zemi, pak se rozpadla na popel a za chvíli se celý zloduch rozpadl na prach a popel.

„Děkuji ti, Mirjam,“ řekl vrabec.

„I já tobě,“ uklonila se Mirjam, jenže to už vrabec zatřepetal křídélky a odletěl z jeskyně.

Mirjam rychle sebrala z kamenného stolu zlatou skříňku a pospíchala k východu.

Vtom se jeskyně zatřásla, poté se rozevřela zem a z ní vystoupila strašlivá džina, máridova matka. Když spatřila hromádku prachu a popela, začala kvílet a řvát. Vztekem běsnící džina se rozletěla za prchající Mirjam a přitom volala na dveře, které byly otevřené:

„Dveře, zavřete se! Nepustíte tu ničemnici ven!“

„Proč bychom se zavíraly, když jsme byly zavřené celé věky,“ odpověděly dveře.

Zatím si prchající Mirjam otevřela druhé, menší dveře a za sebou je zavřela. A už před nimi stála džina a křičela:

„Dveře, otevřete se a pusťte mě ven, abych tu darebnici roztrhala!“

„Proč bychom se otvíraly, když jsme byly otevřené celé věky,“ neposlechly ji ani tyto dveře.

„Chyťte tu ničemnici, ať mi neuteče!“ volala džina na psa a koně.

„Nechytneme ji. Nechceme, abys jí ublížila. Dala nám, co tys nám věky upírala,“ odpověděli pes a kůň.

Vtom již Mirjam vyběhla z jeskyně, a jak nejrychleji mohla, pospíchala k matce obryni. Ta si zoufalou Mirjam naložila na záda a odletěla s ní do královského paláce. Tam již strašlivá džina nemohla Mirjam ublížit.

„Ukaž, cos přinesla,“ přikázala gúlí královna, princova matka. „Ano, to je ona, zlatá skříňka, která bubnuje a hraje,“ zvolala radostně, když jí Mirjam podala skříňku. „Hned si ji vyzkouším.“

A jaký div! Jen královna skříňku otevřela, vyhrnuli se z ní muzikanti s bubínky a flétničkami, za nimi vyběhly krásné tanečnice s kastanětami v rukou a spustila se podívaná, jaká se jen tak nevidí.

Muzikanti bubnovali na bubínky, hráli na flétničky a tanečnice tancovaly a do rytmu cvakaly kastanětami. Ani na sultánském dvoře nebyli tak skvělí hudebníci a výborné tanečnice.

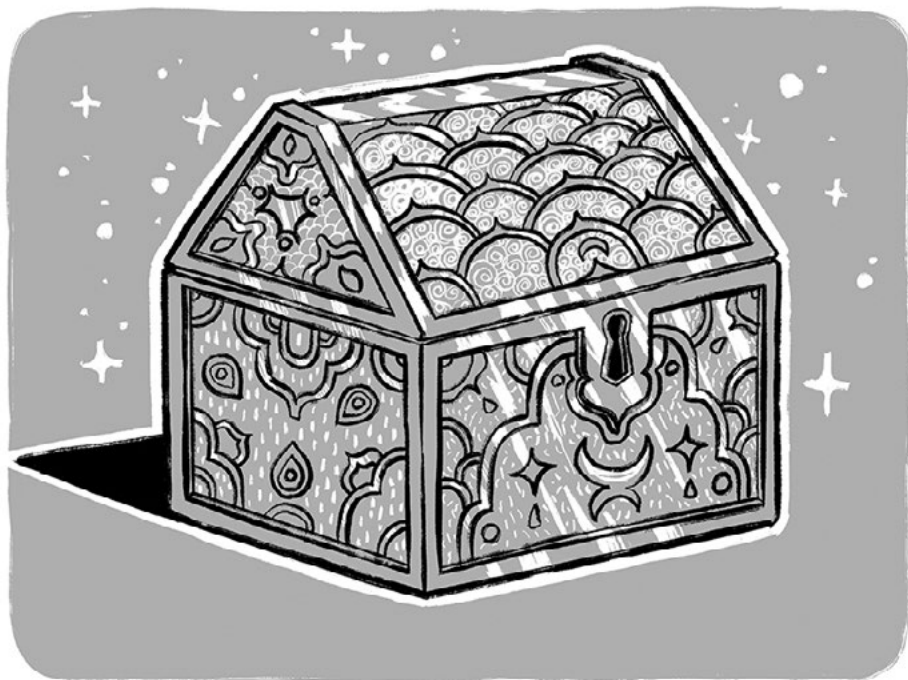
„Bubínky, ztichněte, flétničky, zmlkněte. Všichni se do skříňky ihned navraťte!“ zvolala po chvíli gúlí královna.

Naráz hudba ztichla a vmžiku zmizeli hudebníci i tanečnice v kouzelné zlaté skříňce.

„Zítra uspořádám velkou slavnost a po ní hostinu. Při ní tě sníme, ty darebnice. Jdi a s manželem se rozluč!“ vykřikla královna a hrůzně se zasmála, až se palác otřásl v základech.

Princ Marmar a krásná Mirjam však na neblahou slavnost nečekali.

„Nelenil jsem, drahá ženo, když jsi šla pro kouzelnou skříňku,“ usmál se princ Marmar, když za ním plačící Mirjam přišla. „Na ostrově, který létá vysoko ve vesmíru, kam lidské ani džinovo oko ne-

dohlédne, jsem postavil náš palác. Tam teď spolu odletíme. Věděl jsem, že tě moje zlá matka nebude chtít nechat naživu.“

V tom okamžiku se před princem Marmarem a krásnou Mirjam objevil létající koberec, oba na něj usedli a už se vznášeli vysoko v prostoru. Po chvíli princ Marmar zvolal:

„Jak vypadá Země z výšky?“

„Je kulatá jako koule, už je malá jako vejce a teď, teď mi připomíná měďák! A nyní vypadá jako zrnko prachu!“ volala nadšeně krásná Mirjam.

A pak jí Země zmizela úplně z očí.

Šťastně a v hojnosti mladí manželé spolu žili v paláci na vesmírném ostrově a po čase se radovali z krásných a zdravých dětí.

Zlá gúli královna vesmírný ostrov nikdy nenašla. Zlostí jí puklo černé srdce a navždy odešla ze světa živých.